

„ОБЪРНАТА КЛАСНА СТАЯ“ – УРОК ПО ГЕОГРАФИЯ И ИКОНОМИКА С ИНОВАТИВНИ ЕЛЕМЕНТИ

Ивелина Колева

ПГМЕТ „Ген. Иван Бъчваров“ – Севлиево

Резюме. Статията разглежда възможностите, които методът „Обърната класна стая“ (Flipped Classroom) предлага на учениците и учителите в час по география и икономика. Чрез подхода на обърната класна стая се сменят местата на домашната работа и преподаването на ново знание. Учителят играе ролята на ментор и помага на учениците да затвърждават наученото чрез дискусии, игри, екипна работа и изработване на мисловни карти.

Ключови думи: обърната класна стая; мисловна карта; приложение Coggle; мозъчна атака

„Учителят е компас, който активира магнитите на любопитството, знанието и мъдростта у учениците.“

Евър Гарисън

Учителската професия е все по-динамична и ангажираща. Главната цел на всеки учител е да предизвика любопитството на учениците към своя предмет. Това налага преподавателите да се самоусъвършенстват постоянно. Добрият учител е този, който успява чрез преподаването си да осигури на учениците си възможност за разчупване на шаблона и изкачване по социалната стълбица. Това е една от основните цели на образованието днес.

Статията разглежда възможностите, които методът „Обърната класна стая“ (Flipped Classroom) предлага на учениците и учителите в час по география и икономика. Учениците имат достъп до огромно количество информация извън училище, както и до свободен достъп до технологии и разнообразни медии. Този ресурс може да се използва за реализиране на ефективен учебен процес. Чрез подхода на обърната класна стая се сменят местата на домашната работа и преподаването на ново знание. Първо, учениците получават самостоятелно информация по учебното съдържание, а след това учителят, стъпвайки на поставената основа, изяснява понятия и структурира съответния обем учебен

материал. Чрез подхода ученикът е в активна позиция. Повишава се мотивацията за учене. Формират се нови модели на комуникация между учителя и учениците. Съчетават се самостоятелни и групови форми на работа.

Прилагайки метода на обърнатата класна стая в часовете по география и икономика, учителят играе ролята на ментор, който помага на учениците да затвърждават наученото чрез дискусии, игри, екипна работа и изработване на мисловни карти.

I. Описание:

1. Тема на урока: Предбалкан

2. Тип на урока: Обърнатата класна стая

3. Участници в урока: Учениците от X^A клас

4. Цели на урока

4.1. Главна цел: Оценка на природноресурсния потенциал на Предбалкана. Акцентира и коментира проблемите.

4.2. Подцели:

Цели	Източници на информация
1. Знае природната област Предбалкан.	Учебник, атлас, интернет
2. Оценява природните условия и ресурси на областта.	Учебник, атлас, мисловна карта

3. Провокира и възпитава активно екологично мислене и поведение към природната среда. Да формира отговорни личности с активна гражданска позиция.	Снимков материал, интернет
4. Проучва, анализира и систематизира информация от различни източници.	Учебник, атлас, снимков материал, интернет, таблици, диаграми.
5. Изгражда умения у учениците за анализ, обобщение, формулиране на хипотези.	Мисловна карта

5. Очаквани резултати:

- Да се затвърди алгоритъмът за характеристика на природногеографска област.
- Да се развият умения за стопанска оценка на природноресурсния потенциал на Предбалкана.
- Да се усъвършенстват уменията за работа с мисловна карта, географска карта, атлас, таблици и диаграми.

6. Методи на преподаване

6.1. Дидактически средства

- Обърната класна стая – учениците могат да използват предишния си опит и съществуващите знания, за да изградят разбиране за новия материал.

6.2. Методи

- Ситуационен метод – учениците създават мисловна карта на Предбалкана, характеризирайки особености на географското положение, природните особености и ресурси, оказващи влияние върху икономическото развитие на селищата в природната област. Мисловната карта се изработва с приложението **Coggle**.

– Креативни методи – свързани са с екипната работа, създаването на образователен продукт, презентирание пред аудитория и формирането на ключови компетенции свързани с географското и гражданското познание за изграждане на обща комуникативна компетентност на учениците.

– Дискусия – спомага за преодоляване на възникнали проблеми при самостоятелното учене по темата.

– „Мозъчната атака“ – генерира идеи по време на екипната работа и дава възможност да се вземат най-правилните решения за съдържанието на мисловната карта.

7. Нагледни средства: учебник, презентация, атлас, таблици, диаграми.

8. Междупредметни връзки: информационни технологии, изобразително изкуство.

II. Структура на урока

Дидактически задачи, време	Съдържателно-методически решения	Метод, форма на работа	Източници на информация
А. Въведение и мотивиране	1. Проблематизиращо. 2. Мобилизиращо наличните знания на учениците. 3. Информиращо	Мозъчна атака Самостоятелна работа на учениците	Презентация Учебник и христоматия по география
Б. Разработване	1. <i>Поставяне на проблемен въпрос.</i> 2. <i>Записване на план-алгоритъм, по който ще се изучава областта.</i> 2.1. Географско положение, граници и морфохидрографски особености. 2.2. Геоложки строеж, развитие на релефа и полезни изкопаеми 2.3. Климат и води 2.4. Почви, растителност и животински свят 2.5. Стопанско използване и опазване на природните ресурси 3. <i>Формулиране на хипотези и стратегия за решение</i>	От учителя Самостоятелна работа Ролева игра Работа в екип Дискусия. Дискусия	Дъска Дъска Предварителна подготовка от интернет Учебник Атлас Христоматия
В. Затвърждаване и приложение	1. Отговор на проблемния въпрос чрез презентирание на мисловните карти 2. Приложение на модела на урочната единица „Предбалкан“ и в часовете по извънкласни дейности.	Дискусия	Мисловна карта

III. Разработка на урока

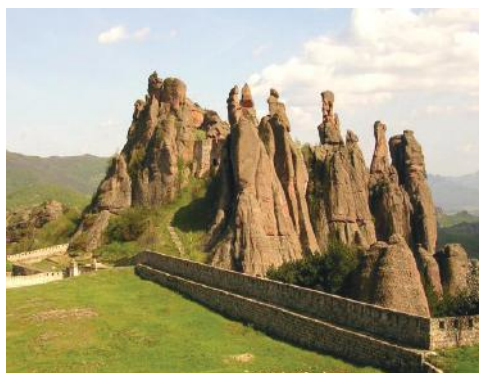
– Организационна част

А. Въведение и мотивиране

1. Проблематизиращо мотивиране

Предварителна подготовка: учениците разполагат с една седмица, за да се запознаят с природните и антропогенните забележителности на областта,

използвайки дадените ресурси по метода на обърнатата класна стая чрез презентация, направена от учителя, и допълнителни материали (видеа) качени в „Школо“.

2. Мобилизиращо наличните знания на учениците

Използвам мозъчна атака чрез въпроса: „Какво знаете за природногеографската област Предбалкан, в която се намира и нашият град?“. Отговорите на учениците записвам на дъската. Поставям въпроса: „Какво бихте искали да научите повече за Предбалкана?“. Отново записвам очакванията на учениците на дъската. Към тях ще се върна в края на урока при затвърждаване и приложение на новите знания.

3. Информиращо мотивиране

Използвам работа с учебника, таблици, морфохидрографска скица на областта, интернет, презентация.

Б. Разработване

Обръщам внимание, че Предбалкан е природната област, в която живеем, и това трябва да мотивира учениците да усвоят много добре учебното съдържание за природата на родния край. За целта насочвам вниманието им към

проблемния въпрос, записан на дъската: *Ефективно ли се използва природно-ресурсният потенциал на Предбалкана в икономиката на страната?*

След като го прочитам, обръщам внимание, че през целия час ще се търсят аргументи, а в края на часа ще се даде отговор. Търсенето на аргументите ще се извърши чрез сформирването на два екипа – бизнес инвеститори и еколози. Екипите имат обща задача: да докажат или опровергават проблемния въпрос. Уточняват се източниците на информация – презентация, учебник, атлас и самостоятелното проучване на информация в интернет, с която учениците предварително са се запознали.

Обръщам внимание, че аргументите ще бъдат визуализирани чрез мисловна карта, която всеки екип трябва да изработи в рамките на 10 минути, като използва приложението **Coggle**. Говорителите на екипите презентират, като показват своите мисловни карти на екрана на интерактивния дисплей.

В. Затвърждаване и приложение

След оценяване работата на екипите се връщам към очакванията на учениците към урока в началото на часа: „Реализираха ли се вашите очаквания? Беше ли ви интересно? Как се чувствахте като участници в ролевата игра и изработването на мисловните карти? Ще ви помогне ли да решавате такива казуси в бъдеще?“.

В заключение, искам да споделя от своя педагогически опит като учител по география и икономика, че използването на метода на обърната класна стая удовлетворява специфичните потребности и интереси на учениците от географски знания както за страната, така и за родния край. Учениците сами извличат, тълкуват и използват географска информация. Това допринася за включването им като равнопоставени и преки участници в учебния процес. Учениците затвърждават уменията си за работа в екип, изработване на продукт с помощта на приложението Coggle. В условията на екипна работа и дискусии учениците изказват лично мнение по проблемите на усвояването на природните ресурси, предлагат решения и прогнозират.

БЕЛЕЖКИ

1. Използвани интернет ресурси: <http://bg.wikipedia.org/>; <http://www.slideshare.net/>; <http://www.google.bg/>

ЛИТЕРАТУРА

- ПЕНИН, Р. и др., 2019. *География и икономика, Учебник за X клас ЗП*. София: Булвест 2000.
- ГАЙТАНДЖИЕВА, Р., 2000. *Стратегия на географското образование в СОУ при новите реалности*. София: Анубис.

ДОНЕВА, В. Изработване на учебен проект за оптимално използване на рекреационните ресурси в родния край. *Обучението по география, 1.*

REFERENCES

PENIN, R. et al., 2019. *Geografiya i ikonomika, Uchebnik za 10 klas ZP.* Sofia: Bulvest 2000.

GAYTANDZHIEVA, R., 2000. *Strategiya na geografskoto obrazovanie v SOU pri novite realnosti.* Sofia: Anubis.

DONEVA, V. Izrabotvane na ucheben proekt za optimalno izpolzване na rekreatsionnite resursi v rodniya kray. *Obuchenieto po geografiya, 1.*

“INVERTED CLASSROOM” – LESSON IN GEOGRAPHY AND ECONOMICS WITH INNOVATIVE ELEMENTS

Abstract. The article examines the possibilities that offers the Flipped Classroom to students and teachers in Geography and economics subject. The approach of the inverted classroom changes the places of the homework and the class lessons when gaining new knowledge. First, the students receive information on the curriculum independently, and then the teacher, stepping on the laid foundation, clarifies concepts and structures the respective volume of teaching material. Through this approach the student steps in an active position. There is increase of learning motivation. New models of communication between teachers and students are being formed. Individual and group forms of work are combined.

Applying the inverted classroom method in Geography and economics subject, the teacher turns his role into a mentor who helps students consolidate what they have learned through discussions, games, teamwork and making mind maps.

Keywords: flipped classroom; mind maps; Coggle app; brain attack

✉ **Ivelina Koleva**

Senior Teacher in Geography and Economics

“Gen. Ivan Bachvarov” Vocational High School of Mechanical and Electrical Engineering

3, Nenko Iliev St.

5400 Sevlievo, Bulgaria

E-mail: iva_daskal@abv.bg